

СИЛАБУС навчальної дисципліни « ГЕРБОЛОГІЯ »

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Навчальна дисципліна викладається для усіх освітніх програм зазначених спеціальностей: 101 Екологія, 201 Агрономія, 193 Геодезія та землеустрій, 206 Садово-паркове господарство, 205 Лісове господарство, 202 Захист і карантин рослин
Тип і назва освітньої програми	ОПП Агрономія, ОПП Екологія, ОПП Геодезія та землеустрій, ОПП Садово-паркове господарство, ОПП Лісове господарство, ОПП Захист і карантин рослин
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	Курс – 3, семестр – 1
Трудомісткість	Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких лекцій – 16 годин, практичних – 24 годин. Форма семестрового контролю – залік.
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Оніпко Валентина, доктор педагогічних наук, професор <i>Контакти:</i> каб. 32 (навчальний корпус №1) e-mail: valentyna.onipko@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/onipko-valentyna-volodymyrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета викладання дисципліни: сформувати у студентів систему знань і вмінь для забезпечення їх професійної діяльності, зокрема, закономірностей формування бур'янового компоненту агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами і бур'янами та способів їх регулювання для одержання економічно і екологічно обґрунтованої урожайності рослин, що вирощуються. Важливою складовою курсу є забезпечення отримання майбутніми науковцями сучасних знань з гербологічного моніторингу та оптимізованого застосування засобів контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур та інших категорій землекористування
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Результати навчання	РН 8. Розуміти біоекологічні особливості та закономірності поширення шкідливих і регульованих організмів з метою коректного використання методів спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності; розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на екологізацію аграрного виробництва; вирішувати актуальні проблеми та питання, пов'язані із використанням засобів захисту рослин; формувати виважені рішення в процесі професійної діяльності. РН 9. Розуміти демонструвати знання сучасних технологічних процесів і операцій, що впливають на агрофітоценози, регулюють властивості та родючість ґрунту за різних систем землеробства
---------------------	---

Методи навчання	<i>Словесні методи:</i> розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. <i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування. <i>Практичні методи навчання:</i> лабораторні завдання, дослідницькі методи. <i>Частковопошуковий, пояснювально-ілюстративний методи.</i> <i>Інтерактивні методи:</i> мікрофон, дискусії і групові обговорення. <i>Комп'ютерні і мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання та відеоконтента.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Вступ. Поняття про гербологію, її об'єкт, предмет, історію та методи досліджень. Гербологічний моніторинг Тема 2. Поняття про агрофітоценоз, його склад та структуру. Бур'яни – невід'ємні компоненти агрофітоценозів Тема 3. Еколого-біологічні особливості бур'янів. Класифікація бур'янів. Тема 4. Поняття про забур'яненість агрофітоценозів. Тема 5. Методи визначення забур'яненості. Типологія та прогнозування забур'яненості. Тема 6. Способи контролю забур'яненості. Тема 7. . Прогнозування забур'яненості агрофітоценозів Тема 8. Система протибур'янових заходів в агрофітоценозах різних груп сільськогосподарських культур.
Стратегія оцінювання результатів навчання	<i>Форми поточного контролю:</i> опитування; виконання завдань на лабораторних заняттях, виконання завдань самостійної роботи. <i>Форма семестрового контролю:</i> залік.

Політика навчальної дисципліни	1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. 2. Дедлайни та перескладання: практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату. 3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. 4. На здобувачів вищої освіти поширюється право на академічну мобільність. Особливості такого навчання регламентовані Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	Презентації, відеоконтент, https://moodle.pdau.edu.ua/course/view.php?id=8609
Рекомендовані джерела інформації	<i>Основні</i> 1. Бур'яни та боротьба з ними. Навчальний посібник з гербології. За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2019. 2. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Карнаух О.Б., Наклюка Ю.І. і Усик С.В. та кандидати сільськогосподарських наук Коваль Г.В. і Борисенко В.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Основи гербології» студентами освітнього ступеня «Бакалавр» денної і заочної форм навчання за спеціальності 201 Агрономія. – Умань, 2021. – 45 с. 3. Зуза В.С. 124 Гербологія / В.С. Зуза. – Харків: Стиль-Издат, 2022. – 468 с. 4. Іващенко О.О., Іващенко О.О. Загальна гербологія : НААН, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків, Інститут захисту рослин НААН. Київ : Фенікс, 2019. 752 с. 5. Рудік О.Л., Лавриненко С.О., Лавриненко Н.М. Регулювання присутності бур'янів у сучасних агрофітоценозах. К.: Олді+. 2020. 150 с. <i>Допоміжні</i> 1. Веселовський І.В., Манько Ю.П., Козубський О.В. Довідник по бур'янах. – К.: Арістей, 2003. – 208 с. 2. Гангур В. В., Лень О. І., Оніпко В. В., Гангур М. В., Миколенко Х. В. Вплив способів основного обробітку ґрунту на забур'яненість посівів та урожайність ячменю ярого в умовах Лівобережного Лісостепу. Scientific Progress & Innovations. 2023. № 26 (4). С. 41–46. URL:

<https://journals.pdaa.edu.ua/visnyk/article/view/1809/2260> DOI: <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.04.08>

3. Довідник з гербології: навчальний посібник для підготовки бакалаврів напряму 1301 «Агрономія» в аграрних Вузах II-IV рівнів акредитації/ І.Д. Примак, М.П. Косолап, П.У. Ковбасюк та ін. За ред. І.Д. Примака. К.: Кондор, 2006. 372 с.

4. Зуза В.С., Гутянський Р.А. Основні бур'яни в полях північносхідної України. Карантин і захист рослин. 2020. № 2–3. С. 61–64.

5. Іващенко О.О., Іващенко О.О. Загальна гербологія: монографія. – НААН, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків, Інститут захисту рослин НААН. – Київ : Фенікс, 2019. – 752 с.

6. Кирильчук К.С., Тихонова О.М. Гербологія: методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для студентів факультету агротехнологій та природокористування. – Суми: СНАУ, 2014. – 84 с.

7. Косолап М.П. Гербологія: навч. посібник. – К.: Арістей, 2004. – 362 с.

8. Косолап М.П. Методичні вказівки для проведення лабораторнопрактичних занять з гербології. К.: НАУ, 2004. – 104 с.

9. Манько Ю.П. Бур'яни та заходи боротьби з ними. – К.: Учбовометодичний центр Мінагропрому України, 2001. – 240 с.

10. Оніпко В. В., Гордівська С. В. Вплив агроекологічних чинників на врожайність і якість лікарських культур. Scientific Progress & Innovations. 2023. № 26 (2). С. 34–38. URL:

<https://journals.pdaa.edu.ua/visnyk/article/view/1756/2202> DOI: <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.02.06>

11. Примак І.Д. Довідник з гербології: навч. Посібник.– К.: Кондор, 2006. – 372 с.

12. Тоцький В. М., Гангур В. В., Оніпко В. В., Міщенко О. В.,| Космінський О. О., Поляков І. А., Мотрич Р. Ю. Вплив агроекологічних чинників на врожайність і якість лікарських культур. Scientific Progress & Innovations. 2023. № 26 (3). С. 52–57. URL:

<https://journals.pdaa.edu.ua/visnyk/article/view/1785/2234> DOI: <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.03.10>

13. Федорус В. О., Оніпко В.В. Вплив гербіцидів на засміченість посівів кукурудзи бур'янами в період вегетації. Сучасні аспекти і технології у захисті рослин : матеріали міжнар. науково.- практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 26 листоп. 2023 р.). Полтава : ПДАА, 2023. С.144-147

URL:

https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedrazahyst-roslyn/plan_scientific.pdf

14. Циков В.С., Матюха Л.П. Бур'яни: шкодочинність і система захисту. Дніпропетровськ: ЕНЕМ, 2006. – 86 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека ім. В. Вернадського / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>;

2. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://teacode.com/online/udc/58/582.html>

3. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://herbarium.nw.ru/r/team_m.shtml

